

Predkladacia správa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) na základe bodov B.30 a B.31 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 491/2019 a Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace jún až december 2021.

Cieľom návrhu zákona je najmä vykonanie transpozície

- smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1152 z 20. júna 2019 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii,
- smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 z 20. júna 2019 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, ktorou sa zrušuje smernica Rady 2010/18/EÚ.

Obsah nových smerníc je v určitom rozsahu zapracovaný v súčasnej právnej úprave Zákonníka práce a v iných pracovnoprávných (služobných) predpisoch s vlastnou právnou úpravou aj vzhľadom na to, že súčasná právna úprava vychádza z existujúcich smerníc EÚ, pričom smernica (EÚ) 2019/1152 nahrádza smernicu Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovnoprávny vzťah a smernica (EÚ) 2019/1158 nahrádza smernicu Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES.

V čl. I návrhu zákona sa navrhuje novelizovať Zákonník práce.

Cieľom novely Zákonníka práce vychádzajúc z cieľa smernice (EÚ) 2019/1152 je zabezpečiť transparentné a predvídateľné pracovné podmienky pre pracovníkov (zamestnancov). V tomto kontexte sa navrhuje napr.

- doplnenie vybraných ustanovení Zákonníka práce týkajúcich sa pracovnej zmluvy a poskytovania informácií o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania,
- rozšírenie, resp. spresnenie okruhu informácií, ktoré má zamestnanec dostať s cieľom, aby bola zabezpečená požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti vykonávanej práce,
- ustanovenie práva zamestnanca žiadať prechod na inú formu zamestnania (napr. z určitej doby na neurčitý čas),
- ustanovenie poskytovania informácií aj v elektronickej podobe a pod.

Cieľom novely Zákonníka práce vychádzajúc zo smernice (EÚ) 2019/1158 je doplniť a spresniť ustanovenia, ktoré sa týkajú rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, napr. inštitút tzv. otcovskej dovolenky, možnosť žiadať flexibilné formy práce, ak ide o osoby, ktoré sa napr. starajú o deti.

Zároveň sa navrhujú v čl. I návrhu zákona zmeny, ktoré vyplývajú z podnetov aplikačnej praxe.

V čl. IV návrhu zákona sa navrhuje novelizovať zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. V súvislosti s transpozíciou smernice (EÚ) 2019/1158 sa navrhuje umožniť súbežné čerpanie materského otcov aj matkou dieťaťa počas dvoch týždňov v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa.

V čl. V návrhu zákona sa navrhuje novelizovať zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V súvislosti s transpozíciou smernice (EÚ) 2019/1158 sa navrhuje umožniť súbežné poskytovanie rodičovského príspevku a materského, ktoré sa bude vyplácať otcovi dieťaťa počas trvania tzv. otcovskej dovolenky.

Rovnako sa vo väzbe na transpozíciu predmetných smerníc v relevantných častiach navrhujú novelizovať aj osobitné zákony:

- v čl. II - zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov,
- v čl. III - zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov,
- v čl. VI - zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- v čl. VII - zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- v čl. VIII - zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona nemá byť predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania

Návrh zákona bol v dňoch od 29. júla 2021 do 18. augusta 2021 predmetom medzirezortného pripomienkového konania prostredníctvom portálu Slov-Lex. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania.

Návrh zákona bol dňa 21. septembra 2021 predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, ktorej pripomienky sú zapracované do predloženého materiálu.